

дїеа кь свѣтъ претїїи, ашрѣторїи шї вїневоїторїи ачелора, чї не челе маї пшлте ле шї продъчае дп опореа зейлорѣ. Фъръ жокрї лзате шї дптречерї пз се фъчае пїче о петречере, пїчї зпѣ оспедї кѣтѣ де недїсемпѣторїѣ

Нѣ потемѣ нега, кѣткѣ ла тоте ачесте авеа фърте таре ин- флзїнѣ шї лїбертатеа чеа таре а попорлзї; фъръ де ачестеа гре- чїї шї романїї пїче одатѣ арѣ фї потвѣтѣ ажпїне кз ораторїа, кз дїїнцеле, ардїле шї вїртзтеа велїкѣ ла ачее кзлте, де каре се шїрї лзтеа пѣлѣ асгъзї. Къчї де вомѣ лза пептрѣ есемплз ла греч ачеле періоде де тїмпѣ, дп каре аѣ домпнїтѣ Пїсїстрації, дндатѣ афлзїнѣ, кз свѣт ачешїа, ка свѣт пїче вѣзрпаторї, сервѣторїле по- пѣларї, жокрїле шї продъчерїле пѣвлїче дпчепсерѣ а да дпѣ- рептѣ. Дпкѣ шї маї пзїїнѣ с'арѣ фї потвѣтѣ десволта ачеле ла греї, кьнд арѣ фї лїсїтѣ спїрїтлїз комзпѣ, патрїотїтѣ, чеї дпсѣлзїа атѣт де таре. Ншмаї прїп ачееа дппреїсраре аѣ потвѣтѣ ажпїне гречї шї романїї ла глорїа чеа свѣлїте, кз ера копвїшї, кѣткѣ прекзп лїбертатеа, ашїа шї артеа шї глорїа, че о къшїга четъдѣнлѣ дп къшпелѣ продкъїзїлорѣ, дп арена пѣвлїкѣ, есте пропрїетатеа дптречей четъдѣнїї, есте авереа попорлзї дптрегѣ.

Дпѣ факторе дпсепмѣторїѣ пептрѣ дпнтареа шї пропѣшїреа сервѣторїлорѣ попларї ла гречї шї романїї а фостѣ шї партїпареа чеа вїѣ шї актївї а четъдѣнїлор ла ачесте фесте шї жокрї націо- налї, ла адвѣрїле попорлзї дптрегѣ, ла воїзѣрїле лзї, ла лѣп- теле челе ероїче пе дптрекзте, ла чете ле кѣтѣредїлорѣ шї а сѣл- тѣторїлорѣ. Ва сѣ зїкѣ, еї пз прївїа кз сѣлѣ рече ка пої, ла продъчерїле че се фъчѣѣ, адазѣ шї емѣлзїїа чеа домпнїа дптре осевїтеле вїде де попоре дїп каре се компзїеа стателе гречешї, а- ле крорѣ четъдѣнї сѣѣ кз лза парте дп де обще кз чеїналдї ла жокрї, сѣѣ кз фїгъра ка бепецї, прїп зрпаре дїдеа чель маї вїѣ їмпзлѣ, ка продкъторїї сѣ десфъшре кз атѣта маї шаре сїлїн- цѣ, тактѣ шї пречїсїне. Ачестѣ легѣтѣрѣ а драгостей с'а дпѣ- рїтѣ фърте пшлѣ прїп сервѣторїле націоналї, дп кѣтѣ зпїї скрїторї дпѣтрескѣ, кѣткѣ націоналїтатеа греческѣ с'а дївнѣтѣ атѣтеа вѣкрї шї с'а фертї де перїїїїне пшмаї прїп пштрареа сервѣторїлорѣ наці- оналї.

Сервѣторїле попларї ла гречї шї романїї дп зрпѣ п'аѣ де- прїпсѣ їмплзїнѣ пшмаї аспїра кѣлѣрїей шї артеї, аспїра сїмѣемїн- телорѣ націоналї шї патрїотїче, чї тоодатѣ шї аспїра зманїтатей дп тотѣ прївїїа. Оспедїї че венїа ка прївїторї, ера прїмїдї кз тотѣ вѣпвоїїа шї трактадї сервѣторїеде. Кз тоте ачесте фъкторїї де реле, ѡменїї вецїї шї деморалїсадї пз ера сѣверїїї пїче шѣкар ка прївїторї. Дп тїмпзрїле кьнд Гречїа се афла дп флоре ла жокрїле олїмпїче шї челеалте продъчерї пѣвлїче домпнїа о дїсїплїнѣ северѣ. Іар дѣлѣ че ачестѣ попорѣ фатмосѣ дпчепс а деїенера, дѣлѣ че лїбертатеа шї моралїтатеа лзї дпчепс а се деправа шї сѣлѣлоуї, пїмїкѣ ера маї фїрескѣ, де кѣтѣ ка шї сервѣрїле шї фестївїтдїле націоналї дпчетзлѣ кз дпчетзлѣ сѣ се презакѣ дп зїле шї локрї де вецїї шї десфърпаре общескѣ, зпде се мѣлѣшїа пшмаї трїкѣлѣ, јар спїрїтлзлѣ шї мїптеа пз маї афла пїчї о рекреадїїне, пїче зпѣ пштреметѣ.

Дптре поп'реле челе кѣлївате, каре домпескѣ асгъзї дп Ес- ропз, ка сѣ тлечетѣ деспре елвекїанї, карїї сѣлѣ гата а'шї апъра кз арта а тѣлѣтоте даїнезе шї сервѣрїле лорѣ попларї шї націо- налї, пїче зплзлѣ пз респектѣз фестеле попларї атѣтѣ де мѣлѣ, ка попларлѣ елглезлѣ, пїче зплзлѣ пз се шїе фолосї де ачеле ка ачеста.

Ф. контемпїлзїїне дп сентемѣна патїмїлорѣ.

Сервѣторїле че зрѣмѣлѣ реглзлѣ дп тотѣ аплзлѣ факѣ шї дп вїада пѣстрѣ пїче періоде, каре не анїмесѣ ла кѣте зпѣ кздетѣ маї палѣтѣ шї дп каре пе вїнѣ зпеле ремїнїсченїе де мѣлѣ трекзте а- кѣрорѣ ресонацѣ дпчѣ есте атѣтѣ де таре, кѣт пе адѣкѣ ла пропрїа пѣстрѣ консїдерадїїне.

Декѣ сервѣторїле Кречїзлзлї, кьндѣ кз аплзлѣ дпкеетѣ шї кз пої дпшїне але пѣстре сокотеле, пз аветѣ алѣї интересѣ декѣтѣ зїтѣдѣне ла жѣвѣрїеле че амѣ датѣ копїлорѣ пошрїї, сѣ пе адзчемѣ амїпте де зїлеле челе ферїчїте де аспѣ, дп каре пе фл.амѣ шї пої одатѣ, — не аѣ зпшлзлѣ де вѣкрїлѣ, сентемѣна патїмїлорѣ есте десїпнатѣ ка сѣ пе адзчемѣ амїпте, кз ашарѣ де вѣкрїїле шї дес- фърїле лзпелї ачестеа маї есте шї алта вїацѣ, каре сѣт педесѣл- лїтѣ дпнтареа пѣстрѣ, шї пз шїмѣ кандѣ дшї ва лза дпчепзлѣлѣ.

Де ачееа ѡменїї вїнї шї крещїїи адеверацї дп сентемѣна а- честа се дппакѣ кз сїне шї кз семенїї сеї, дшї дпфрзлѣ тоте па- тїмїле, шї постеле трїпещї, шї де дпгрїескѣ пшмаї де сѣллетѣ. Дп сентемѣна патїмїлорѣ се сервѣлѣ Жої че се пшмече шї жоїа ма- ре чїпа шї патїмїле Мѣлѣтїорїлзлї лзпелї. Іарѣ Вїнерї шї Сѣлѣлѣ каре јаршї се пшмескѣ шарї, шї репрезентѣз зїлеле дп каре а зекзлѣ Хсѣ мортѣ, дпчѣтѣ тотѣ згошотлѣлѣ, дпсшїї клопотеле пела бїсерї- че амѣдескѣ шї крещїїїи се адшлѣ ла рзгъдїїнї пшмаї прїп сепмѣлѣ тѣчелї. Дп мїзлокѣлѣ бїсерїчелорѣ есте рѣдїкатѣ Крзчѣ пе кареа с'а рестїнїтѣ Дзмнезеѣ омлзлѣ, с'аѣ ашезатѣ шоршѣнтлѣ дп кѣре заче Мѣлѣтїорїлзлї лзпелї дпкзпїзрзлѣ де мѣлїме де кандїле шї фѣклїї апрїнсе, каре ле даѣ елвїаїшїї крещїїїи спре сепмѣ де кз- чернїчїлѣ, че аѣ спре ачестѣ сѣлѣтѣ Мортѣлзлї. — Кѣлтареа „Сѣ такѣ тотѣ трѣпѣлѣ омепескѣ, шї сѣ стеа кз фрїкѣ шї кз кзтретѣрѣ, шї пїмїка пѣлѣпескѣ дптрѣ сїне сѣ пз кздетѣ пе арѣтѣ кз фѣ- зї есте менїтѣ а трезї дп пої ачееа сїмѣїре неспѣсѣ, каре сѣрпїде шї дѣче пе омѣ ла о пѣзѣ вїацѣ атѣлчї, кьнд тѣртѣроскѣ пїлзлѣ де грїче шї де валзрїле лзпелїї пресепте, пзї дпгѣде а сѣ зїта кз о- дїхлѣ дп вїторїѣ, кьнд јарѣ шї јарѣ кз кздетеле селе омепедїї пз поте ажпїне ла зпѣ сѣршїтѣ богатѣ де тѣлѣїере, шї кьндѣїїнїа лзї де фрїка зпелї каламїтѣдїї нешѣрїїїнїте се аспрїнѣ дп спасмї дѣре- рѣшї, шї пз маї аре пїчї о дорїнѣ, пз маї вреа пїчї о сперандѣ. Сѣ пе ачечетѣ дарѣ прїп аште вѣпте, шї прїп пштрареа ачелорѣ че- рїмонїе, че бїсерїка пѣстрѣ леа дптемеїатѣ де шлте сѣте де апї дптрѣ адзчереа амїпте а Мѣлѣтїорїлзлї лзпелї, депнї, ка сѣ пе на- скѣ дп пої ачестеа сїмѣїмїпте кз каре дпѣрїдїї, сѣ ажпїметѣ дп- вїереа Мѣлѣтїорїлзлї, шї прїп еа шї репдївїере пштерїлорѣ пѣстре трїпещї, а кздетелорѣ фрѣмосѣ, шї а аштелорѣ пїлне де вїртзїї шї де апорлзлѣ фрѣдескѣ.

Монархїа Австрїакѣ Трансїлванїа.

Сїкїїї 14 Априле. Де сѣлѣмѣ а дпчетатѣ аерлзлѣ де јарпѣ, шї а дпчепзлѣ тїмпзлѣ а се дпкѣлзї, шї кз тоте кз е плоїосѣ, дар пз о аспрѣ. Плоїеле че се варѣ де дшїнекѣ дпкѣче тревзе сѣ фїе сѣпїатѣ шї неоа пе мѣлїї, къчї акѣта се vede шї кѣте о патѣ пе- грѣ пе еї. Шетрїле каре дпчепѣ а се рїдїка дп Пїада таре пе а- дѣкѣ амїпте кз ла пої аре сѣ дпчепѣ тѣрглзлѣ де прїшѣвѣрѣ, се vedѣ шї маї мѣлїї ѡменїї стрїїнї, карїї аѣ венїтѣ ла тѣргѣ. Дар фї- їндѣ кз Сервѣторїле пѣстре токмаї акѣта кадѣ, пз кредемѣ сѣ фїе чева де елѣ, маї кѣртосѣ де ва дїнеа шї тїмпзлѣ тотѣ ашїа пе кзп а дпчепзлѣ, Дшїнека трекзтѣ с'а сперїатѣ каїї зпѣї кѣрѣшїїї дп Шѣра мїкѣ, зпѣ вїацѣ де 13 апї кзпшлзлѣ кѣрѣшїїїа а алер- гатѣ сѣї дїпѣ, дпсѣ спре пепорочїре каїї дп трѣлѣтїрѣ цїосѣ, шї рѣ- теле карлзлї грѣї трекзрѣ токмаї песте пїентлѣ вїетзлї вїацѣ, каре ретасѣ мортѣ.

Сїкїїї 15 Апр. Шїрїле че ле адсеа вапореле їсте Францї Іосїфѣ дпн Константїнополе а пѣсѣ пе маї мѣлїї ла о кздетеле сѣрїїосѣ деспре челе, че се потѣ дптемпїла. Газетеле тоте се окзпѣ акѣта кз ачестеа шїре їмпортанте кз атѣтѣ маї мѣлѣлѣ, кз кѣтѣ се- шїе кз Тѣрчїї шї асгъзї стаѣ токмаї пе ачелѣ градѣ де кѣлѣтѣрѣ їн- целесвале, шї се потѣ ашїа зшїорѣ фанатїса шї аїїда ла челе маї грозаве крїлченїе, ка шї пе тїмпзрїле челе маї селватїче алѣ окз- пѣлїїнїе лорѣ османїїче. Стѣлїїїреа тѣрческѣ че е дренѣ дп сїмѣ- длзлѣ пепотїїнїей селе фадѣ кз Есрѣпа фаче дпн певое вїртѣте шї се сѣлѣлїпече дпсшїї пе сїне. Дпфѣдїшарѣа лзї Менчїкоа а потвѣтѣ се зпїлїескѣ пе чеї редїкацїї, дпсѣ кз атѣтѣ маї таре ва потеа десволта шї фанатїстлзлї релїїїосѣ дп тѣрчїї чеї маї де цїосѣ адекѣ дп попорѣ.

Есте дарѣ кз атѣтѣ маї шаре теамѣ, кз се ворѣ перїклїта ѡменїї, пептрѣ кз кзестїїїнеа оріентале кареа пѣлѣ акѣта тѣрчѣ пе калеа дїпломатїкѣ, де одатѣ лѣлѣ фадѣ, шї пѣте траѣ дѣ- пѣ сїне о катастрофѣ а кѣрїей евентлїїтате чїне о ва шесѣра. Де- пеша пѣ асскрѣзѣлѣ кз Стѣлїїїреа тѣрческѣ десволтѣ о потере ма- ре ка сѣ дїпѣ лїнїїа, шї се дпкзпїзре орї че тѣрѣзрареа, дпсѣ сѣ пѣ бердемѣ дпн ведере кз шї сѣтеа тѣрческѣ есте пшсѣлшпѣ, шї е таре дпдоїалѣ, кз еа фанатїзатѣ аспїра крещїїїлорѣ ва асклѣта де команда маї марїлорѣ сеї, карїї дпсшїї потѣ венїї ла чель маї таре фанатїстїкѣ.

Тѣрчїа се апронїе де мортѣ, шї се паре ка кьндѣ арѣ стрѣ-

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful iese de doi ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă
— Prenumerarea se face în Sibiu la espeditura foiei; pe afară la Ce. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către espeditură.

N° 30. ANUL I.

Prețului prenumerației pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c; ear pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr.
— Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. ear pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. sirul cu slove mici.

Sibiu 15. Aprilie 1853.

Depeșe telegrafice.

London 16 Apr. Palmerston răspunde la o (...) cumcă casa călcată nu a fost casa de locuință a lui Coșut, ci o fabrică.

Paris 16 Apr. Între pedepsele ce s'au dictat eră asupra procesulă ziurnalistilor, nu a fostă nică una pentru vreo însoție secretă.

Marsilia 16 Apr. Vaporele a ajunsă cu știri din Constantinople dela 6 Apr/ De la Cour a ajunsă acolo în 6, Straford în 4. Celu de preurma a ciemată patrioții seă, și ia liniștită în privința păcii pofindui să și caute de trebele sele. Misiunea lui Mencicofă totă este încă învălită în misteriu diplomatică, pregătirele de resbelă n-au încetată. Flota franțosescă este în Salamisă, iară cea englezescă în Malta.

Madrid 14 Aprile. S'a compusă aci ună Ministeriu nouă.

Triest 20 Apr. Știrile din Constantinople ajungă numai până la 11 a. l. ferberea crește, și este frică de rescólă. După cum s'a înțelesă Mencicofă îmbulzește pórta, și a amenințată cu plecarea. În 15 s'a aflată flota franțozescă totă la Salamisă.

Copenhaga 18 Apr. Întrebarea de succesiune s'a primită cu 97 în contra a 45 de voturi.

Vaporele iute Franțu Iosifă a ajunsă în 21 Apr. 9 ore după o călătoria de 5 zile din Galați în Peșta și a aducă din Costantinople din 22 Aprile următóriele știri: La plecarea Vaporelui Loidă din Constantinople la amézi a fostă mare ferbere între musulmană, cariă apucară la arme, și o consternare între creștină. Stăpănirea a pusă trupe și vapóre armate la tóte punctele de căpeteniă. În Brusa a ajunsă lucrulă la măcelărie, și 15 creștină se omorără. Vapóre rusești a plecată către Iemlecă spre scutirea loră.

Serbătorile și serbările poporali

(Urmare.)

În Grecia serbătorile populară, jocurile și producerile naționale aă fostă în flóre încă în timpulă din care se datează eroii ei. Jocurile ei olimpice, istmice, pitice, nemeice ajunseră a fi renumite în tótă lumea pe atunci cunoscută. Fără de aceste serbări populară, fără de aceste întreceri și produceri naționale, grecii nice odată n'ară fi ajunsă la culmea și gloria în care aă statută. Viița populare elenică fără asemenea institute nică odată s'ară fi potută avănta la aceea maiestate sublimă; cultura elenică, poesia, arțile liberală și științele nu ară fi ajunsă nică adată la atăta tăriă și abilitate din afară, ca să pótă împrăștié lunimă în tótă

lumea. Florile și fructele acele mărețe se desvoltare și copseră subt razele cele serine și însuflețitorie care revărsa din festivitățile populare ce le punea la cale măreața Greciă. În adunările Amfictionelor dela Delfi și Termopile ce se ținea primăvera și toamna se împreună serbări religioase cu desbateri și cuvântări libere de coprire politică în adunarea poporului, jocuri poetice, artistice, musicală și gimnastice și lupte pe întrecute, toate aceste cu scop, ca serioșitatea să se scimbe cu bucuria, jucul cu artele, și iarăși bucuria cu serioșitatea prin idee religioase și patriotice, prin desvălirea de simțeminte naționale, coprinderi poetice și măestriose; cu scop, ca toate puterile să se deștepte spre ce este bun și frumos. Numai în modul acesta a fost cu putință a produce o deplinătate și o bogăție în cultura omenescă, pe care grecii o făcură un bun de comun al întregului popor, cum lumea n'a mai văzut de atunci încoco. Mai totă poezia grecescă, cântecele eroice ale lui Omer se rapsoziele (...), odele pindarice, tragediele lui Escil și Sofocle, comediele grecești cele bogate, picture și artele cultivătoare, perfecțiunea în musică și gimnastică, ba chiar capetele d'operă în istorie și oratorie au să mulțămiască a loră vivacitate și istătime, pe lângă spiritul cel vîu național, pe lângă obștească însuflețire de care era pătrunsă și poporul grecesc, numai la aceste feste naționale și populare. Partea cea mai mare a acestor produse prețioase în fiecare ramă al științelor se născu numai spre mărirea și gloriificarea acestor serbări populare, Adunarea cea serbătorească a poporului era pentru greci teatrul lunii, tribunele generale. Aici căuta și afla fiecare artă și capacitate nu părea de toate zilele, nice o simbră înjositoare, ci adevărata resplată, gloria, bucuria triumfătoare și aplausul întregi patrie. Producerea încoronată cu aplausul cel însuflețitor al mulțimei încurajă nu numai pe autore, ci și pe diletantele ce se simția și el cîmatu a se încerca mai târziu în aceea artă știință. Nu era destul triumful reportat în adunarea poporului, ci artistul încoronat cu cunună de laure, când se reîntorcea a casă afla pe concetățenii se întrecându-se care să facă o primire mai strălucitoare; adeseori cetatea în care s'a născut unul ca acela pregătea nouă festivități pentru a lui primire. Acesta va să zică însuflețire obștească pentru tot ce se afla demn de a secera laude și cunune în producerile publice.

Pe Sofocle atenienii îl renunera cu titlul de beliduce pentru producerea faimoșei se Antigonii. Pe zugraful Polignitul îl ospetară strălucit toate comunitățile statelor grecești ce se afla în confederație, în urma decretării făcute de amficine. Nice pentru virtuțile cetățene nu lipsia cununele bine meritate. Atenienii încorona pe cetățenii cari strălucesc cu virtuți în Panateneele lor.

Deplinătatea în gimnastică, care are atăta influință asupra desvătării trușești, asupra frumuseții, sănătații, capacitații bărbătești și ostășești, încă au să o mulțămiască grecii mai vartos acestor serbări populare. Ce e drept, arta aceasta pentru deprinderile trușești să o totă lăudăm, să totă strigăm în lume, cumcă este de neapărată trebuință pentru tinerime, la noi nu va ajunge nici odată la o desvătare dorită, din pricină că totă lucrul despre care dorim, ca să fiă îmbrățișat cu căldură, trebuie să-l împreunăm cu idee și scopuri mai înalte, să-l cercetăm cu bucurie și însuflețire, că deșteptăm în privința lui o ambiție nobile și să mizlocim o împărțire obștească. Tinerii, junii și bărbații greci se deprindea în gimnastică și în luptele de întrecere de totă soiul mai vartos și din acel scop, ca prin înfățișările și apucăturile lor cele deplinite să înfrumusețeză serbările cele populare, să facă desfătare și mulțămire poporului lor, ce se aduna și privia la acele cu atăta dulceață, și ca înaintea ocilor aceluia să și câștige cununele de învingere. Cugetul acesta atăt de înalt și măreț însuflețea pe băieți încă de când se jucau pe acasă cu conștii lor, întrecându-se în lupte și îndreptări gimnastice.

Grecii și romanii serba festele lor populare, jocurile olimpice și celelalte produceri publice cu atata venerație, iubire și căldură, în cătu nu numai că făcea pe popor să creadă, cumcă acele sântu așezate ciarū de către zeii lor, pe cari îi ținea că sântu pretinii, apărătorii și binevoitorii acelora, ci pe cele mai multe le și producea în onorea zeilor. Fără jocuri, lupte și întreceri nu se făcea nice o petrecere, nici unū ospețu cătu de neînsemnătoriu.

Nu potemu nega, cumcă la tôte aceste avea fôrte mare influință și libertatea cea mare a poporului; fără de aceasta grecii și romanii nice odată arū fi potutū ajunge cu oratoria, cu științele, arțile și virtutea belică la acee culme, de care se miră lumea până astăzi. Căci de vomū lua pentru esemplu la greci acele periode de timpū, în care aū domnitū Pistratiū, îndată aflămu, că subt aceștia, ca subt niște usurpatori, serbătorile populare, jocurile și producerele publice începuseră a da îndărăptū. Încă și mai puținū s'arū fi potutū desvolta acele la greci, când arū fi lipsitū spiritulū comunū, patriotitū, ce'î însufleția atât de tare. Numai prin aceea împregiurare aū potutū ajunge grecii și romanii la gloria cea sublimă, că era convinși, cumcă precum libertatea, așia și artea și gloria, ce o câștiga cetățenulū în câmpulū producțiunilorū, în arena publică, este proprietatea întregēi cetățanimi, este averea poporului întregū.

Unū factore însemnătoriu pentru naintarea și propășirea serbătorilor populare la greci și romanii a fostū și participarea cea viă și activă a cetățenilor la aceste feste și jocuri naționali, la adunările poporului întregū, la votizările lui, la luptele cele eroice pe întrecute, la cetele cântăreșilor și a săltătorilor. Va să zică, ei nu privia cu sânge rece ca noi, la producerele ce se făcū, adaugă și emulațiunea ce domnia între osebitele vițe de popore din care se compunea statele grecești, ale cărorū cetățeni seū că lua parte în de obște cu ceilalți la jocuri, seū că figura ca óspeți, prin urmare dădea celū mai viu impulsū, ca producătorii să desfășure cu atata mai mare silință, tactū și precisiune. Acastă legătură a dragosteii s'a întăritū fôrte multū prin serbătorile naționali, în cătu uniū scriitorii întărescū, cumcă naționalitatea grecescă s'a ținutū atâtea vécuri și s'a feritū de peritiune numai prin păstrarea serbătorilor naționali.

Serbătorile populare la greci și romanii în urmă n'aū deprinsū influință numai asupra culturēi și artei, asupra simțemintelorū naționali și patriotice, ci totodată și asupra umanitateii în tótă privința. Ospeții ce venia ca privitori, era primiții cu tótă bunăvoința și tractați serbătorește. Cu tôte aceste făcătorii de rele, ómenii bețivi și demoralizați nu era suferiți nice măcar ca privitori. În timpurile când Grecia se afla în flóre la jocurile olimpice și celelalte produceri publice domnia o disciplină severă. Iară după ce acestū poporū faimosū începu a degenera, după ce libertatea și moralitatea lui începu a se deprava și slăbănogi, nimicū era mai firescū, de cătu ca și serbările și festivitățile naționali încetulū cu încetulū să se prefacă în zile și locuri de bețiă și desfrânare obștescă, unde se mulțamia numai trupulū, iar spiritulū și mintea nu mai afla nici o recreațiune, nice unū nutrementū.

Dintre poporele cele cultivate, care domnescū astăzi în Europa, ca să tăcemū despre elvețiani, cari sântu gata a'și apăra cu arma a mănătote datinele și serbările lor populare și naționali, nice unulū nu respectēză festele populare atâtū de multū, ca popululū englezū, nice unulū nu se știe folosi de acele ca acesta.

O contemplațiune în septemăna patimilor.

Serbătorile ce urmăză regulat în tot anul fac și în viața noastră niște perioade, care ne animesă la câte un cuget mai nalt și în care ne vin unele reminiscențe de multă trecute acărură resonanță încă este atât de tare, căt ne aduc la propria noastră considerațiune.

Dacă serbătorile Creciunului, când cu anul înceem și cu noi înșine ale nostre socotele, nu avem alt interes decât uitându-ne la jucăriile ce am dat copiilor noștri, că ne aducem aminte de zilele cele fericite de aur, în care ne aflăm și noi odată, — ne au umplut de bucurie, septemăna patimilor este destinată ca să ne aducem aminte, că afară de bucuriile și desfătările lumei acestea mai este și alta viață, care stă nedesvălită înaintea noastră, și nu știm când își va lua începutul.

De aceea ómenii bun și creștini adeverați în septemăna acesta se împacă cu sine și cu semenii se, își înfrână tóte patimile, și poftele trupesti, și se îngrijesc numai de suflet. În septemăna patimilor se serbeză Joi ce se numește și joia mare cina și patimile Mântuitorului lumei. Iară Vineri și Sămbătă care iarăși se numesc mari, și representeză zilele în care a zecut Hsú mort, încetă tot zgomotul, însuși clopotele pela biserice amutesc și creștinii se adună la rugăciuni numai prin semnul tócei. În mizlocul bisericilor este rădicată Crucé pe carea s'a restignit Dumnezeu omul, s'au așezat mormântul în care zace Mântuitorul lumei încungiurat de mulțime de candile și făclii aprinse, care le dau evlavioșii creștini spre semn de curcernică, ce au spre acest sfântu Mormânt. — Cântarea „Să tacă tot trupul ómenesc, și să stea cu frică și cu cutremur, și nimica pământesc întru sine să nu cugete” ne arată că această zi este menită a trezi în noi aceea simțire nespúșă, care supride și duce pe om la nouă viață atunci, când turturosul plin de grige și de valurile lumești presente, nu'î îngădue a să uita cu odihnă în viitor, când iar și iar cu cugetele se ómenesc nu pote ajunge la un sfârșit bogat de mângăiere, și când inima lui de frica unei calamități nemărginite se astringe în spasmi dureroși, și nu mai are nici o dorință, nu mai vrea nici o speranță. Să ne facem dar prin fapte bune, și prin păstrarea acelor ceremonie, ce biserica noastră lea întemeiat de multe sute de ani întru aducerea aminte a Mântuitorului lumei, demni, ca să se nască în noi acestea simțiminte cu care întăriți, că ajungem învierea Mântuitorului, și prin ea și reînvierea puterilor noastre trupesti, a cugetelor frumoșe, și a faptelor pline de virtuți și de amorul frățesc.

Monarhia Austriacă Transilvania.

Sibii 14 Aprilie. De sămbătă a încetat aerul de iarnă, și a început timpul a se încălzi, și cu tóte că e ploios, dar nu e aspru. Ploile ce se varsă de duminică încóce trebuie să fie subțiat și neoa pe munți, căci acuma se vede și câte o pată neagră pe ei. Șetrile care încep a se ridica în Piața mare ne aduc aminte că la noi are să începă târgul de primăveră, se ved și mai mulți ómeni străini, cari au venit la târg. Dar fiind că Serbătorile noastre tocmai acuma cad, nu credem să fie ceva de el, mai vartos de va ținea și timpul tot așa pe cum a început, Duminică trecută s'a speriat caii unui căraușiu din Șura mică, un băiat de 13 ani cumnatul căraușiuului a alergat să'î țină, însă spre nenorocire caii îl trântiră gios, și rótele carului greu trecură tocmai peste pieptul bietului băiat, care remasă mort.

Sibii 15 Apr. Știrile ce le aduce vaporele iute Franțu Iosif din Constantinople a pus pe mai mulți la o cugetare seriósă despre cele, ce se pot întâmpla. Gazetele tóte se ocupă acuma cu acesta știre

importante cu atât mai mult, cu cât se știe că Turcii și astăzi stau tocmai pe acel grad de cultură înțelesuale, și se pot așa ușor fanatici și ațița la cele mai grozave crâncenii, ca și pe timpurile cele mai selbatice alu ocupațiunei lor osmanice. Stăpânirea turcescă ce e drept în simțulu nepotinței sele față cu Europa face din nevoe virtute și se stăpânește însuși pe sine. Înfațișarea lui Mancicof a potulu se umilască pe cei redicați, însă cu atât mai tare va potea desvolta și fanaticismulu religios în turcii cei mai de giosu adecă în popor.

Este dară cu atât mai mare teamă, că se voru periclita ómenii, pentru că cuestiunea orientale carea până acuma mersă pe calea diplomatică, de odată luă alta față, și póte trage după sine o catastrofă a cărei eventualitate cine o va mesura. Depeșa ne asecureză că Stăpânirea turcescă desvoltă o potere mare ca să țină liniștea, și se încungiure ori ce turburarea, însă să nu perdemu din vedere că și éstea turcescă este musulmană, și e mare îndoială, că ea fanatizată asupra creștiniloru va asculta de comanda mai mariloru seî, cariî însuși potu veni la celu mai mare fanaticismu.

Turcia se apropie de mórte, și se pare ca cându aru străbate strecsările cele spasmoze ce mișcă trupulu murindú, și medulările acestu mare órecândú gigante, din acáruî trupú în secululu de pe urmă se uscară și căzur mai multe medulare. Décă ea dară în agonia sea, în lupta cea mai de pre urmă între viața și mórte va cugeta aprinsă de fanaticismulu seú celu grozavú să afle în sângele creștiniloru jungiați și omorâți alifia, cu care se ungă și să reînvie prăpăditulu și putredulu seú trupú, atuncea pusețiunea creștiniloru din Turcia în momentulu din tăiu este fórte precariă.

Dóe vapóre franțuzești ținú comunicațiunea între Constantinopole și Triestu numai în priviinta acésta, și fiindcă de atunci nu nea mai adusú nici o știre, se vede că trebuie să se fie liniștitu iarăși turburările, ce se escaseră.

Abrud 30 Martie. — În numărul 22 a Telegrafulu sub rubrica Sibiiu (trimis) cetirăm o înfruntare a unu corăspundinte, care precum să vâde sau scandalit amar în Adresa de felicitare a unu deputațiunii din patria muntiană, îndreptate Maiestățișale — ce e drept acel corepondinte mai întâe ne netezăște, și rădică până la cerú, apoi ne dă de pământ pe cât să póte mai tare prin asămănările aduse la Mijloc, spuindune că națiunia au de a oreprezenta Capi seî Supremi Domni Episcopí, a poi înfine ne zice să nu luăm numele națiuni îndeșert —

Noi sperem că onorata Redacțiune va sa loc în una din foile sale și la obsărvațiunile noastre, după drept prințipiú Audiatur et altera pars —

Domnu corespondinte smintăște îndată la începutu refutațiunii sale unde zice că acei adrăse sau dat î numele națiuni din Adrial, precum au smintit și acela care au împărtășit cu Telegrafulu fiind că a dat mutilitate pentru că, —

În aceăia Adriasă la sfârșit stau limpede subscripțiunile mai multor comunități Montăne, mai întâe din comuna N.N. subscriși mai mulți inși, și așa din mai multe comune, cu apriata ănsprăsiune din partia comuni, roșia — Abrud, și ceálelalte —

Aceasta să dovedăște și din Comitiva cu care au fost îndreptate acei acrăse cătră D. Comissariu, pre cum și din cuvintele care sau rostit cu acei Ocaziune cum că își au venit ici colia cuvânt națiune, acária și patria Montăne a locuitorilor din Munți apusăni a Transilvanii sunt parte constitutive, ei adevărat, dară de parte au fost de cujetu nostru ane aroga un drept ca acela să reprezentăna națiunea, nu voim nice am voit vre odată adetraje acel drept de la Domni Episcopí, ținál cu știrea lui Dumnezeu,

Ce să atinge de categoria ăsprăsiune a Domnului corespondinte, să nu luăm numele Națiuni îndeșert, ei respundem tocma cu aceălia cuvinte că Domnia sa luă numele națiuni îndeșert, apucândușă în numele aceia a velica un lucru așa nevinovat —

Domnul mieu, numele națiuni ăl ia îndeșert acela care în numele aceiași dă plânsorî, critică mod ocârmuirî, care în numele națiuni face promisiuni partidei contrarie, care în numele națiuni caută nod în papură și în lucrurile ceălia mai nevinovate face Opoziție, — dară unu deputațiune pre cum cei dela Abrud care după midu mai sus scris sau dat O umilită Adresă Monarhului său, noi socotom că nau luat numele națiuni îndeșert, apoi doară nici Domnu corespondinte nu va judeca că Domnia sa ei înaintia națiuni τo ille dixit, — de altmintrelea judecata o lăsăm onor. publicū. După care am onore amă subscie în numele deputațiuni din Abrud. Simeon Balint m. p.

Cumcă articolul de mai sus nu ar fi putut avea loc în colónele „Telegrafului Român” nici în privința stilului nici a ortografieî, ca să tăcem de celelalte, va binevoi a vede orî cine, care a putut cunósťe tendința Telegrafului Român. Cu tóte acestea însă redacțiunea s’a vezut îndatorată alú primi și publica tocmai așa precum s’a trimis din cuvânt în cuvânt și din literă în literă numai pentru aceea, ca să nu stărnescă animosități între ómeniî nostriî, cariî se arată présimțitorî când le vorbești adevurul. Cumcă D. Balint nu numai că nu a refutat articolul de care este vorba, ci mai tare la întărit cu însuși asertul seú nu amú avea de lipsă a mai arăta, decă anú fi securî că s’arú ceti și unul și altul fără patimă, și animositate. Ca să tăiem însă acesté, ne va erta D. Balint și onorata deputațiune în acărei nume a eșit articolul de față ca să arătăm câtú de reu interpretéază unî orî ce adevur, decă nu le gădelă papilele palatului, și nu este după gustul lor. — Tótă întrebarea seú cérta se învărte pe lângă acésta: datus’au aceea adresă în numele națiunei române din Transilvania, seú numai în numele comunelor ce aú avut reprezentanțiî lorú la aceea deputațiune? În adresa originale ce o avem la mână, stă la început delocú „au auzitú națiunea romana din Transilvania”. Apoi ceva mai giosú iarăși „credinciósa națiune romana” mai la vale iarăși „națiunea romana” „aceiași națiune” și adresa se sfărșește cu cuvintele „credinția a națiunei romane.” În Gazeta Transilvaniei N. 21 este încă tipărită acésta adresă, și și acolo vine numele națiunei de cinci orî înainte. O adresă carea începe cu numele națiunei, o pomenește în contestul de trei orî, apoi sfărșește cu națiunea română, cine va potea nega că nu e dată în numele ei? Argumentațiunea dară a D. Balint unde zice „Domnu corespondinte smintăște îndată la începutu refutațiuni sale, unde zice că acei adrsă sau dat î numele națiuni din Ardial etc.” sciopătă tare pentru că lucrul s’aú făcutú faptă. Decă nu a fostú cugetulú acelei deputațiuni a’și aroga dreptul de a representa națiunea precumú zice în argumentațiunea sea mai la vale D. Balint, unde totuși recunósťe că cuvântulú „națiune” a venitú ici colea, atuncea trebuie să ne arătămú părerea de rău și să’i spunemú că corespundentele din Sibiiú a potutú să judece lucrulú după cele scrise, iară cu după cele cugetate. — Apoi de arú fi fostú și subscise numele comunelor care aú luatú parte la aceea adresă și deputațiune, totuși nu s’arú potea esculpa până cândú stă tecstulú acestei adrese așa precum s’a datú.—

Citiți Ve rogămú articolulú din Sibiiú cu luare aminte, dară fără patitá, și veți vedea că auctorele lui a distinsú pré bine, cum aú să representeze părțile națiunei, națiunea. Decă Dvóstre ați fi zisú în adresă „poporulú românú din ținutulú acesta seú comunele N.N.” atuncea ați fi lucratú ca niște medulare ale națiunei, iară după ce acolo este vorba de națiunea din Transilvania, nu veți potea nici odatá nega nici cu

orî ce argumente resfrânge aceea părere, că vați arotatū representațiunea națiuneî române din Ardélū care nu vi se cuvine, cu tóte că sântei o zală frumósă în Lanțulū națiuneî, însă nu lanțulū totū. — Cumcă acésta vaū fostū intențiunea ați dato acuma pe față, căci ziceți despre dreptulū ce se cuvine DD. Episcopî ca capiî națiuneî „ținăl cu știrea lui Dumnezeū” în aceste cincî cuvinte animositatea este străbătătoriă.

DD. Episcopî vorū ținea acestū dreptū nu pentru că le îngăduiți Dvóstre, ci pentru că li se cuvine în poterea Diregătoriei înalte, ce îmbracă. Cele ce ne aduceți înainte pentru luarea numelū națiuneî îndeșertū, aceea vorbește pentru asertulū Corespundintelū din Sibiiū, care este pré bine informatū, și știe că și de acestea s’au făcutū-și tocmai între munții apuseni. — Despre frazele „nod în papură, to ille dixit —” nu ne putem lăsa la nici o argumentare, pentru că ele arată o nematuritate o copilăriă, detragū din caracterul unū omū solidū, de care trebuie să ne pară răū.

Cumcă corespundintele din Sibiiū vaū rădicatū până la ceriū, ca să ve dee de pământū cât se póte de tare, precum ziceți Dvóstre, ve înșelați tare. Nobilele simțiminte aceluî bărbatū précunoscutū la națiunea sea sântū mai presusū, decât să se póta slobozi la fapte îngiositorie. Elū Domnilorū! a lădatū ce a fostū de lădatū, și a vorbitū adevurulū unde a cerutū trebuința fără să’i pése că va fi plăcutū la cei nededați cu elū, séu nu. — Elū nu a criticatū, séu cum ziceți Dvóstre velicatū adresa Dvóstră care este unū documentū multū prețuitū naintea lui, ci numai forma cum s’a datū, și de aci a luatū anză a vorbi peste totū despre abusulū ce se face în numele națiuneî. — În articululū care va neodihnitū așia tare a ziso apriatū. „Cu tóte aceste nu ne putem conteni a nu da locū cuviințiosū și la alta împregiurare carea de multū ne ocupă” în cuvintele de multū ne ocupă ați potutū vedea, că acésta idee a fostū mai veciă la alū decâtū adresa Dvóstră. Că a zicū să nu luați numele națiuneî îndeșertū, după cele arătate a avutū tótă dreptatea și acésta la timpulū seū ve va putea arăta nu cu vorbe depe ulițe, ci din acte autentice.

Bănatū. Gazeta Timișorei are sub rubrica curierulū Timișorianū următóriele: Ductulū telegraficū este, afară de linia Petrovaradino-Semlină, care în scurtū se va isprăvi, cu totulū gata, și în vreocâteva zile se va descide și pentru depeșe private. Noi facemū atenți pe neguțitorî, și pre alți privați, cariî vrēū să se folosescă de telegrafū la planele și tarifa a soțietății telegrafice germano austriace, în carea ei vorū afla nu numai prețitulū pentru împărtășirele telegrafice, ci și totū altū ce se ține de acésta. Planele și tarifa se află de vindutū în biroulū telegrafulū cu 40 c. m. c.

La mulți póte că se va stărni dorința a cunoște mai aprópe, acésta minuntată și folositoriă invențiune în părțile ei de căpeteniă prin căutarea cu ocii. Acestora servescă spre îndreptare, cumcă concedia a cerceta biroulū telegraficū se dă de la ce. r. Guberniū fără vreo înpedecare. Órele sântū menite dela 10—12 diminéța, mai mulți încă de 4 nu potū întra deodată. Totū acésta gazetă publică, cumcă desertorele militare și hoțiū de drumū Ioane Astaloș din S. Ivanulū de susū sa judecatū după dreptulū statariū în 12 Apr. în Baia la mórte, și totū în zioa aceea s’a și executatū la elū acésta osândă prin plumbū.

Judecata marțială din Timișoră, iarăși a maiosănditū vreo câteva individe pentru pitularea de arme, și alte necuviințe la arestū și la bătaie trupescă.

În priviința comerciulū în Bănatū, și apropiatele ținute mergū trebele forte răū.

Ungaria. Cu pré înalta resoluțiune din 10 Ian. a. t. s’a înduratū Maiestatea Sea ce. r. apostolică a demănda, ca ce. r. Locuțiință, ce se va organisa de nou pentru Ungaria să funcționeze în cincî deosebite despărțeminte. Spre aducere la cale acesteî préînalte demăndațiunî Înălția Sea ce. r. Arhiducele Alărehtū a transpusū încă din 28 Fevruariū a. ce. o parte a activității oficióse a ce. r. Locuțiințe din Buda la aceste

cinci regenții de district, și acuma a aflat cu cale a transpune dela 1 Maiu c. n. și celelalte lucruri oficiose ce se țin nainte de ea, totu la acestea deregatorie districtual. Cu acesta ziua întră dară acele cinci regenție districtual în Pojunu, Buda, Cașovia, Șopronu și Oradia Mare în estinderea sferii de oficiu a lor în esercițiu acelei activități, ce este destinată în hotărârea cea prinnaltă din 10 Ianuariu pentru despărțemintele de Locuțiința ale Ungariei, și pentru președinții lor. Aceste voru purta dela 1 Maiu numele de ce. r. Despărțemântu de Locuțiința în N. Protocolul de presentarea pieselor dela ce. r. Locuțiința din Buda se va înceia cu 30 Aprilie. Ce. r. Locuțiința de până acuma din Buda nu va mai primi nici o piesă nou dela 1 Maiu, ci va isprăvi acele, ce s'a prezentat până la 30 Aprilie, pentru care s'a pus terminu până la 15 Maiu, și cu ziua aceasta încetă cu totul activitatea oficiosă a acestei locuțiința.

Cercările ce s'a făcutu în anul trecut cu plântarea tufe de teiu în mai multe bunuri unguști se continuă și în anul acesta. După rezultatele de până acuma s'a dobândit unu product, care cu bună întrece pe cel mai bun teiu ce ni se aduce din Rusia. Dreptu aceea acestu teiu ungușcu se pôte pune în scurtă vreme în comerț.

Statutele Soțietății pentru regularea Tisei sântu aplacidare dela locul mai înalt, și așia lucrările pentru regularea acestu însemnatu riu, se voru pune în lucrare după vreo câteva septemăne.

Întâmplări de zile.

Prisonerii din Grahovo au ajuns pe o ce. r. corabiă dela Clecă la Ragusa.

D. Marco Petrivici fratele principelui Danilo, și alu senatoru din Montenegro au ajuns în 2 Apr. în Triestu

Maiestatea Sea a rânduitu ca patenta pentru negoțulu prin case, ce s'a pucă în lucrare prin celelalte țere de coronă să se estindă cu ceva modifițaune și în granița militare,

La Galiția sa' u întemplat mai multe înecări de apă.

Proroculu de timp ne procește totu timp ud și ne(...)ăcutu până la sfârșitul lui Aprilie c. v.

Înălția Sea Gubernatorele civile și militare alu Trasilvaniei Principele Șvarțenberg a ajuns Duminecă în 5 Apr. în (...)ena.

În Șigișoră s'a spanzurat birtașulu I. B. și a lăsat 8 copii seraci. Beția sa' lă fie adus la acesta. În pădurea Ceavei s'a aflat o slugă spanzurată.

Din Olomuțu s'a trimis o ladă la Viena pe drumulu de feru, în care s'a declarat marfă în prețiu de 500 fl. După ce însă niminea nu a venit după ea, și a început să înput magazioele, s'a deșcis lada în care s'a aflat unu coșciugu și în acestata unu trup mort de femeie cu capulu la picior.

După știri din Peșta Dunărea totu crește, și la Dunacez sta semănăturile în apă.

D. Consiliaru de Secțiune Eduardu de Lahenbahr s'a făcutu Consiliariu Ministeriale în Ministeru din Iontru.

D. Secretariu Ministeriale totu din acestu Ministeriu, Ioane Barone de Meșăurgu și Comisariulu de cercu din Galiția Clau(...)iu Iasinski s'a denumit de consiliari de locuțiința la Locuțiința Serbo-banatică.

În Anulu 1851 a fostu numerulu scrisorilor marcate în întrăga Austria 25,000,000 iară celor ne marcate 6186,000 — în anul 1852: marcate 30,963,437, iară nemarcate 4,887,462.

În Egiptu a făcutu mare sensațiune arătarea principelui Mencicof în Constantinople.

Turcia.

Constantinople. 7 Aprilie. Ve poteți cugeta obștească încordare, în carea trăim noi, și carea crește în toate zilele cu atâta mai mult, cu câtă totu ce înțelegem săbăt numai vorbe înnrăștiate. Dabé a ajuns odată ambasadorele franțozescă și englezescă, la cel depre urmă se uită turcii ca și la un nou mesia și totă împoporațiunea alergă alu bineventa. Acuma trebuie se urmeze curând deslegarea încălcituri, căci numai internunțiul austriac mai lipsește, a cărui sosire se așteptă totu cu nerăbdare. Se vede însă că puterile cele mari sânt înțelese între sine, căci negociațiunile urmară în Paris și Viena sub conlucrarea diplomaților cari tocmai acuma ajunseră, și altu feliu nu s'ar putea pune cu atâta precisiune în gura Împeratului franțozilor. „Nainte de toate și în totu locul pacea!”

Înbulzela principelui Menciaf se vede a vré să se restringă numai asupra causei creștinilor grecești. A căroru Patriarhu să atârne pe viitoriu dela S. Petersburgu. Divanul însă știu până acuma a să opune la ambi termin peremtorii ai principelui, și șiia datu singuru curagiu la acésta amânare auzind că în Rusia ar fi urmatu arestări. Acuma voru asculta de sfatul amicului veciu în lipsă alu Lordulu Stratford, care are astăzi audiența din tăia la Sultanul. Ea nu va poté trece fără urmări hotărâtorie, și poté că va da și ansă la formarea unui cabinetu nou.

Lădița de Poștă.

D. S. V. În Măierău. Locul este cu mult mai neînsemnat, decât să mai merite vreo îndreptare. În corespunța dela Gura Mureșulu nu e numit niminea, ci s'a zis. „Prin stăruința D. administratore protopopescu într'o coînțelegere cu DD: subcomisari concerninți” nu pricepem dară ce laude mai căutați. Noi sântem convinși că DD. Subcomisari sânt mai bine cunoscuți în privința acésta decât să'i mai trimbițăm. — Lucrul bun are să se facă din indemnul din lontru pentru aceea pentru că este bun, iară nu ca să fie trimbițat prin fo, cu toate aceste noi puind că ceea ce s'a făcut în coînțelegere cu DD. Subcomisari concerninți gândim că e destul pentru recunoștința lor și nu mai trebuie să le spunem și numele. Decă au sprijinitu Drolu și pre cei arși, voru afla mulțamită în inima sea.

Cursul banilor la Viena în 22. Aprilie. Calend. nou.

Aurul _____	114 $\frac{1}{4}$
Argintul _____	109 $\frac{1}{4}$

Redactor respunzătoriu: **Dr. Vasici**

Editura și tipariul Tipografie diecesane.